

No Φ.092.22/6909

-Εμβλημα-

ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟ ΑΝΘΡΩΠΙΝΩΝ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΩΝ

EUROPEAN COURT OF HUMAN RIGHTS

1959-50-2009

ΠΡΩΤΟ ΤΜΗΜΑ

ΥΠΟΘΕΣΗ **È È** **ΕΝΑΝΤΙΟΝ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ**

(Αρ. Αίτησης 44536/07)

ΑΠΟΦΑΣΗ

ΣΤΡΑΣΒΟΥΡΓΟ

5 Νοεμβρίου 2009

Αυτή η απόφαση θα γίνει οριστική υπό τις προϋποθέσεις που ορίζει το άρθρο 44, παράγραφος 2 της Σύμβασης. Μπορεί να υποστεί διορθώσεις μορφής (τύπου).

No Φ.092.22/6909

ΑΠΟΦΑΣΗ È È **ΕΝΑΝΤΙΟΝ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ****Στην υπόθεση** È È **εναντίον της ΕΛΛΑΔΟΣ,**

Το Ευρωπαϊκό Δικαστήριο Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων (πρώτο τμήμα),
 συνεδριάζοντας σε συμβούλιο αποτελούμενο από τους :

Nina Vajic, Πρόεδρο,

Christos Rozakis,

Khanlar Hajiyev,

Dean Spielmann,

Sverre Erik Jebens,

Giorgio Malinverni,

George Nicolaou, Δικαστές,

Και από τον Soren Nielsen, γραμματέα του τμήματος,

Αφού διασκέφθηκε σε συμβούλιο τις 15 Οκτωβρίου 2009, εκδίδει την
 ακόλουθη απόφαση που υιοθετήθηκε αυτή την ημερομηνία:

ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ

1. Στην αρχή της υπόθεσης βρίσκεται μία αίτηση (Αρ. 44536/07) που στρέφεται εναντίον της Ελληνικής Κυβέρνησης και της οποίας ένας υπήκοος αυτού του Κράτους, ο Κος È È («ο αιτών») προσέφυγε στο Ευρωπαϊκό Δικαστήριο τις 19 Σεπτεμβρίου 2007, δυνάμει του άρθρου 34 της Σύμβασης Προστασίας των Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων και Θεμελιωδών Ελευθεριών («η Σύμβαση»).

2. Οι αιτών εκπροσωπείται από τον Μετρ Α. ΖΑΧΑΡΙΑΔΗ, Δικηγόρο παρά το Δικηγορικό Σύλλογο Θεσσαλονίκης. Η Ελληνική Κυβέρνηση («Η Κυβέρνηση») εκπροσωπείται από τους εξουσιοδοτημένους υπαλλήλους (όργανα) της, τον Κο Γ. ΚΑΝΕΛΛΟΠΟΥΛΟΥ, πάρεδρο παρά το Νομικό Συμβούλιο του Κράτους και την Κα Ζ. ΧΑΤΖΗΠΑΥΛΟΥ, εισηγήτρια παρά το Νομικό Συμβούλιο του Κράτους.

3. Στις 10 Σεπτεμβρίου 2008, η πρόεδρος του πρώτου τμήματος αποφάσισε να κοινοποιήσει το παράπονο (αιτίαση) της διάρκειας της διαδικασίας (δίκης) στη Κυβέρνηση. Όπως το επιτρέπει το άρθρο 29, παράγραφος 3 της

No Φ.092.22/6909

Σύμβασης αποφασίσθηκε επιπλέον ώστε το τμήμα να αποφανθεί συγχρόνως επί του παραδεκτού και της ουσίας της υπόθεσης.

ΩΣ ΠΡΟΣ ΤΟ ΠΡΑΓΜΑΤΙΚΟ ΣΚΕΛΟΣ

ΟΙ ΠΕΡΙΣΤΑΣΕΙΣ ΣΤΗ ΚΡΙΝΟΜΕΝΗ ΠΕΡΙΠΤΩΣΗ

4. Ο αιτών γεννήθηκε το 1963 και διαμένει στη Θεσσαλονίκη.
5. Στις 14 Απριλίου 2001, ο εισαγγελέας πλημμελειοδικών της Θεσσαλονίκης άσκησε ποινικές διώξεις εναντίον του για πλαστογραφία και χρήση πλαστών εγγράφων και διέταξε την ανάκριση της υπόθεσης.
6. Στις 10 Ιανουαρίου 2002, με έγγραφο του Εισαγγελέα Πλημμελειοδικών της Θεσσαλονίκης, ο αιτών παραπέμφθηκε ενώπιον του εν λόγω δικαστηρίου.
7. Μετά από δύο αναβολές, «αυτοδικαίως», της υπόθεσης, στις 17 Μαΐου 2004, το Πλημμελειοδικείο Θεσσαλονίκης καταδίκασε τον αιτούντα σε φυλάκιση οκτώ μηνών με αναστολή για πλαστογραφία και χρήση πλαστών (αρ. απόφασης 8977/2004).
8. Στις 17 Μαΐου 2004, ο αιτών άσκησε έφεση.
9. Στις 2 Μαρτίου 2006 μετά από δίκη κατά την διάρκεια της οποίας ο αιτών μπόρεσε να παρουσιάσει τα επιχειρήματα του, το Εφετείο της Θεσσαλονίκης μείωσε την επιβληθείσα ποινή σε φυλάκιση έξι μηνών με αναστολή (αρ. απόφασης 801/2006).
10. Στις 22 Ιουνίου 2006, ο αιτών προσέφυγε στον Άρειο Πάγο. Έγχειρε μεταξύ άλλων την ανεπάρκεια της αιτιολογίας της απόφασης 801/2006.
11. Στις 19 Μαρτίου 2007, ο Άρειος Πάγος την απέρριψε. Το Ανώτατο Δικαστήριο έκρινε κυρίως ότι η αναγνώριση όλων των αποδεικτικών στοιχείων που έλαβε υπόψη το Εφετείο προέκυπτε από την απόφαση 801.2006, ότι η δίκη ενώπιον του εν λόγω δικαστηρίου δεν χαρακτηρίζεται από διαδικαστικό ελάττωμα και τέλος ότι η απόφαση 801/2006 ήταν επαρκώς αιτιολογημένη (απόφαση 600/2007).

ΩΣ ΠΡΟΣ ΤΟ ΝΟΜΙΚΟ ΣΚΕΛΟΣ (ΝΟΜΙΚΑ)

1. *ΕΠΙ ΤΗΣ ΙΣΧΥΡΙΖΟΜΕΝΗΣ ΠΑΡΑΒΑΣΗΣ ΤΟΥ ΑΡΘΡΟΥ 6, ΠΑΡΑΓΡΑΦΟΣ 1 ΤΗΣ ΣΥΜΒΑΣΗΣ.*

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ, ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΕΞΩΤΕΡΙΚΩΝ, ΜΕΤΑΦΡΑΣΤΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ
RÉPUBLIQUE HELLÉNIQUE, MINISTÈRE DES AFFAIRES ÉTRANGÈRES, SERVICE DE
TRADUCTION
HELLENIC REPUBLIC, MINISTRY OF FOREIGN AFFAIRS, TRANSLATION SERVICE

No Φ.092.22/6909

12. Ο αιτών ισχυρίζεται ότι η διάρκεια της διαδικασίας αγνόησε την αρχή της «εύλογης προθεσμίας». Επιπλέον, ισχυρίζεται ότι το Εφετείο έλαβε υπόψη αποδεικτικά στοιχεία των οποίων η αναγνώριση δεν προέκυπτε από το κείμενο της απόφασης 801/2006 και ότι η εν λόγω απόφαση δεν ήταν επαρκώς αιτιολογημένη. Επικαλείται το άρθρο 6, παράγραφος 1 της Σύμβασης του οποίου τα κατάλληλα μέρη διατυπώνονται ως εξής:

«Κάθε πρόσωπο έχει το δικαίωμα ώστε η υπόθεση του να ακουστεί δίκαια (...) μέσα σε εύλογη προθεσμία, από ένα δικαστήριο (...) το οποίο θα αποφασίσει (...) για το βάσιμο κάθε κατηγορίας για ποινικά θέματα η οποία στρέφεται εναντίον του».

A. Επί του παραδεκτού

13. Το Ευρωπαϊκό Δικαστήριο διαπιστώνει ότι αυτό το παράπονο (αιτίαση) δεν είναι προφανώς αβάσιμο με την έννοια του άρθρου 35, παράγραφος 3 της Σύμβασης. Επισημαίνει επιπλέον ότι δεν αντιτίθεται σε κανένα άλλο λόγο απαράδεκτου. Αρμόζει λοιπόν να το κηρύξουμε παραδεκτό.

B. Επί της ουσίας

14. Το Ευρωπαϊκό Δικαστήριο επισημαίνει ότι η περίοδος προς εξέταση άρχισε στις 14 Απριλίου 2001, ημερομηνία κατά την οποία ο εισαγγελέας πλημμελειοδικών της Θεσσαλονίκης άσκησε ποινικές διώξεις εναντίον του αιτούντος και τελείωσε στις 19 Μαρτίου 2007 όταν ο Άρειος Πάγος εξέδωσε την απόφαση του 600/2007, είτε διάρκειας πέντε ετών και ένδεκα μηνών για τρεις βαθμούς δικαιοδοσίας.

15. Για την Κυβέρνηση, η διάρκεια της διαδικασίας, κυρίως πρωτοβάθμια εξηγείται με διάφορες ανακριτικές πράξεις που έπρεπε να πραγματοποιηθούν κατά την διάρκεια της προδικασίας.

16. Το Ευρωπαϊκό Δικαστήριο υπενθυμίζει ότι ο εύλογος χαρακτήρας της διάρκειας μίας δίκης εκτιμάται ανάλογα με τις περιστάσεις της υπόθεσης και λαμβάνοντας υπόψη τα κριτήρια που καθιερώνει η νομολογία του Ευρωπαϊκού Δικαστηρίου, ιδιαίτερα την πολυπλοκότητα της υπόθεσης, τη συμπεριφορά του αιτούντος και αυτή των αρμόδιων αρχών (δείτε μεταξύ πολλών άλλων, *Pélissier et Sassi* εναντίον της Γαλλίας (GC), αρ. 25444/94, παράγραφος 67, ΕΔΑΔ 1999-II).

No Φ.092.22/6909

17. Το Ευρωπαϊκό Δικαστήριο διαπραγματεύθηκε επανειλημμένα υποθέσεις που εγείρουν θέματα όμοια με αυτά της προκειμένης περίπτωσης και διαπίστωσε την παράβαση του άρθρου 6, παράγραφος 1 της Σύμβασης (δείτε *Pélissier et Sassi*, ανωτέρω).

18. Αφού εξέτασε όλα τα στοιχεία που του υποβλήθηκαν, το Ευρωπαϊκό Δικαστήριο εκτιμά ότι η Κυβέρνηση δεν εξέθεσε κανένα γεγονός ούτε επιχειρήματα που να μπορεί να οδηγήσει σε διαφορετικό συμπέρασμα στην παρούσα περίπτωση. Το Ευρωπαϊκό Δικαστήριο κρίνει αφ'ενός ότι η συνολική διάρκεια της διαδικασίας (δίκης) δεν θα μπορούσε να θεωρηθεί κατά κανόνα ως μη παράλογη. Η εξέταση της υπόθεσης έχει διαρκέσει λιγότερο από έξι χρόνια για τους τρεις βαθμούς δικαιοδοσίας. Ωστόσο, το Ευρωπαϊκό Δικαστήριο σημειώνει ότι η υπόθεση εκκρεμούσε πρωτοβάθμια για περισσότερο από τρία χρόνια, προθεσμία η οποία δεν μπορεί να θεωρηθεί ως εύλογη. Όσο αφορά, ιδιαίτερα το επιχειρήματα της Κυβέρνησης που προέρχεται από την ανάγκη πραγματοποίησης ανακριτικών πράξεων κατά την προδικασία, το Ευρωπαϊκό Δικαστήριο παρατηρεί ότι ο αιτών παραπέμφθηκε σε εκδίκαση στις 10 Ιανουαρίου 2002, είτε οκτώ μήνες περίπου μετά την έναρξη της διαδικασίας (δίκης), προθεσμία η οποία εξεταζόμενη μόνη δεν είναι υπερβολική. Ωστόσο, το Ευρωπαϊκό Δικαστήριο επισημαίνει ότι αυτό το τελευταίο προστίθεται στο μικρό χρονικό διάστημα των δύο ετών και τεσσάρων μηνών μεταξύ της παραπομπής του αιτούντος σε εκδίκαση και της ημερομηνίας κατά την οποία το Πλημμελειοδικείο Θεσσαλονίκης υιοθέτησε την απόφαση του 8977/2004 που αποτελεί την κύρια προθεσμία στη προκειμένη περίπτωση. Το Ευρωπαϊκό Δικαστήριο υπενθυμίζει από αυτής της απόψεως ότι το άρθρο 6, παράγραφος 1 υποχρεώνει τα Συμβαλλόμενα Κράτη να οργανώσουν το δικαστικό τους σύστημα με τρόπο ώστε τα δικαστήρια να μπορούν να εκπληρώσουν την καθεμία από τις απαιτήσεις του, κυρίως αυτή της εύλογης προθεσμίας (*Portington εναντίον της Ελλάδος*, 23 Σεπτεμβρίου 1998, παράγραφος 33, *Recueil des arrêts et décisions 1998-VI*).

Λαμβάνοντας υπόψη τη νομολογία του στα θέματα αυτά, το Ευρωπαϊκό Δικαστήριο εκτιμά ότι στη προκειμένη περίπτωση, η διάρκεια της επίδικης

No Φ.092.22/6909

διαδικασίας ήταν υπερβολική και δεν ανταποκρίνεται στην απαίτηση της «εύλογης προθεσμίας».

Συνεπώς, υπήρξε παράβαση του άρθρου 6, παράγραφος 1 όσο αφορά την διάρκεια της εν λόγω διαδικασίας (δίκης).

B. Επί του παραπόνου (διαμαρτυρίας) που προέρχεται από την ευθυδικία της διαδικασίας

Επί του παραδεκτού

19. Το Ευρωπαϊκό Δικαστήριο υπενθυμίζει ότι το άρθρο 6, παράγραφος 1, υποχρεώνει τα δικαστήρια να αιτιολογήσουν τις αποφάσεις τους. Ωστόσο, αυτό δεν μπορεί να εννοεί ότι απαιτεί λεπτομερή απάντηση σε κάθε επιχείρημα (δείτε *Van de Hurc* εναντίον Κάτω Χωρών, απόφαση της 19^{ης} Απριλίου 1994, σειρά Α αρ. 288, σελίδα 20, παράγραφος 61). Η έκταση αυτού του καθήκοντος μπορεί να ποικίλλει ανάλογα με τη φύση της απόφασης. Πρέπει επιπλέον να ληφθεί υπόψη η διαφορετικότητα των μέσων που ένας συνήγορος μπορεί να εγείρει στη δικαιοσύνη και διαφορές που υπάρχουν μεταξύ των Συμβαλλομένων Κρατών σε θέματα νόμιμων διατάξεων, εθίμων, θεωρητικών αντιλήψεων, παρουσίας και σύνταξης δικαστικών αποφάσεων και αποφάσεων δευτεροβάθμιων δικαστηρίων. Γι' αυτό, το ερώτημα να ξέρουμε εάν ένα δικαστήριο αθέτησε την υποχρέωση του να αιτιολογήσει την απόφαση του, υποχρέωση η οποία απορρέει από το άρθρο 6 της Σύμβασης, δεν μπορεί να αναλυθεί παρά μόνο υπό το φως των περιστάσεων της προκειμένης περίπτωσης (*Ruiz Torija* εναντίον τα Ισπανίας, 9 Δεκεμβρίου 1994, παράγραφος 29, σειρά Α αρ. 303-Α).

20. Επιπλέον, το Ευρωπαϊκό Δικαστήριο έχει ως μόνο καθήκον, απέναντι στο άρθρο 6 της Σύμβασης, να εξετάζει τις αιτήσεις που προβάλλουν ότι τα εθνικά δικαστήρια αγνόησαν ειδικές διαδικαστικές εγγυήσεις που διατυπώνονται στη διάταξη αυτή ή ότι η καθοδήγηση της διαδικασίας στο σύνολο της δεν εγγυήθηκε δίκαιη δίκη στο αιτούντα (δείτε, μεταξύ πολλών άλλων, *Donadze* εναντίον της Γεωργίας αρ. 74644/01, παράγραφοι 30-31, 7 Μαρτίου 2006).

No Φ.092.22/6909

Στη προκειμένη περίπτωση, όπως το Ανώτατο Δικαστήριο το διαπίστωσε επίσης, η απόφαση του Εφετείου ήταν επαρκώς αιτιολογημένη. Προκύπτει ότι αυτό το μέρος της αίτησης πρέπει να απορριφθεί προφανώς ως αβάσιμο, κατ'εφαρμογή του άρθρου 35 παράγραφοι 3 και 4 της Σύμβασης.

II. ΕΠΙ ΤΗΣ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ ΤΟΥ ΑΡΘΡΟΥ 41 ΤΗΣ ΣΥΜΒΑΣΗΣ

21. Σύμφωνα με το άρθρο 41 της Σύμβασης

«Εάν το Ευρωπαϊκό Δικαστήριο κηρύσσει ότι υπήρξε παράβαση της Συνθήκης ή των Πρωτοκόλλων της και εάν το εσωτερικό δίκαιο του Υψηλού Συμβαλλόμενου Μέρους δεν επιτρέπει να εξαλείψουμε παρά μόνο ατελώς τις συνέπειες αυτής της παράβασης, το Ευρωπαϊκό Δικαστήριο παρέχει στον ζημιωθέντα διάδικο, εάν συντρέχει λόγος, δίκαιη ικανοποίηση.

A. Ζημιά

22. Ο αιτών ζητά 50.000 Ευρώ ως ηθική ζημιά που υπέστη.

23. Η Κυβέρνηση είναι της γνώμης ότι πρόκειται για υπερβολικό ποσό και θεωρεί ότι η διαπίστωση παράβασης θα αποτελούσε από μόνη της επαρκή δίκαιη ικανοποίηση. Διαδοχικά, η Κυβέρνηση εκτιμά ότι το ποσό προς παροχή δεν θα μπορούσε να υπερβεί τις 3.000 Ευρώ.

24. Το Ευρωπαϊκό Δικαστήριο εκτιμά ότι ο αιτών υπέστη ηθική αδικία λόγω που δεν αντισταθμίζει επαρκώς η διαπίστωση της παράβασης της Συνθήκης. Αποφαίνοντας δίκαια, του παρέχει 3.500 Ευρώ για το λόγο αυτό, επιπλέον κάθε ποσό που μπορεί να οφείλεται ως φόρος.

B. Έξοδα και δικαστικά έξοδα

24. Ο αιτών ζητά επίσης 10.000 Ευρώ χωρίς να προσκομίζει δικαιολογητικά για τα έξοδα και τα δικαστικά έξοδα στα οποία υποβλήθηκε ενώπιον των εθνικών δικαστηρίων και του Ευρωπαϊκού Δικαστηρίου.

26. Η Κυβέρνηση αμφισβητεί αυτές τις αξιώσεις.

27. Το Ευρωπαϊκό Δικαστήριο υπενθυμίζει ότι η χορήγηση εξόδων και δικαστικών εξόδων κατά το άρθρο 41 προϋποθέτει ότι αποδεικνύεται η πραγματικότητα τους, η αναγκαιότητα τους και επιπλέον ο εύλογος χαρακτήρας του ποσοστού τους (Ιατρίδης εναντίον της Ελλάδος (GC), αρ.

No Φ.092.22/6909

31107/96, παράγραφος 54, ΕΔΑΔ 2000-ΧΙ). Στη προκειμένη περίπτωση, το Ευρωπαϊκό Δικαστήριο επισημαίνει ότι ο αιτών δεν προσκόμισε κανένα τιμολόγιο σχετικά με τα έξοδα στα οποία υποβλήθηκε ενώπιον των δικαστηρίων στα οποία προσέφυγε και του Ευρωπαϊκού Δικαστηρίου. Αρμόζει λοιπόν να απορρίψουμε τις αξιώσεις του για έξοδα και δικαστικά έξοδα.

Γ. Τόκοι υπερημερίας

28. Το Δικαστήριο κρίνει κατάλληλο να υπολογίσει το ποσοστό των τόκων υπερημερίας επί του επιτοκίου της διευκόλυνσης του οριακού δανείου της Κεντρικής Ευρωπαϊκής Τράπεζας, προσαυξημένο κατά τρεις εκατοστιαίους βαθμούς.

ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΛΟΓΟΥΣ ΑΥΤΟΥΣ, ΤΟ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟ ΟΜΟΦΩΝΑ

1. Κηρύσσει ομόφωνα την αίτηση παραδεκτή σχετικά με το παράπονο (τη διαμαρτυρία) που προέρχεται από την υπερβολική διάρκεια της διαδικασίας και απαράδεκτη ως προς τα υπόλοιπα (για τους υπόλοιπους λόγους).

2. Ορίζει με ψήφους έξι εναντίον μίας ότι υπήρξε παράβαση του άρθρου 6, παράγραφος 1 της Σύμβασης.

3. Ορίζει με ψήφους έξι εναντίον μίας ότι

α) το εναγόμενο Κράτος οφείλει να καταβάλλει στην αιτούντα μέσα σε τρεις μήνες αρχής γινομένης από την ημέρα που η απόφαση θα καταστεί οριστική, σύμφωνα με το άρθρο 44, παράγραφος 2 της Σύμβασης, τρεις χιλιάδες πεντακόσια (3.500 €) Ευρώ για ηθική ζημιά, επιπλέον κάθε ποσό που μπορεί να οφείλεται ως φόρος.

β) αρχής γινομένης από την λήξη της ανωτέρω ειρημένης προθεσμίας και μέχρι την καταβολή, αυτό το ποσό θα προσαυξηθεί μ' ένα απλό τόκο σε ποσοστό ίσο με αυτό της διευκόλυνσης οριακού δανείου της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας που εφαρμόζεται κατά την περίοδο αυτή και αυξάνεται κατά τρεις εκατοστιαίους βαθμούς.

4. Απορρίπτει ομόφωνα την αίτηση δίκαιης ικανοποίησης ως προς τα υπόλοιπα (για τους υπόλοιπους λόγους).

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ, ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΕΞΩΤΕΡΙΚΩΝ, ΜΕΤΑΦΡΑΣΤΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ
RÉPUBLIQUE HELLÉNIQUE, MINISTÈRE DES AFFAIRES ÉTRANGÈRES, SERVICE DE
TRADUCTION
HELLENIC REPUBLIC, MINISTRY OF FOREIGN AFFAIRS, TRANSLATION SERVICE

No Φ.092.22/6909

Έγινε στη γαλλική, και στη συνέχεια κοινοποιήθηκε γραπτώς τις 5 Νοεμβρίου 2009, σε εφαρμογή του άρθρου 77, παράγραφος 2 και 3 του Κανονισμού.

*Soren Nielsen**Nina Vajic**Γραμματέας**Πρόεδρος*

Ακριβής μετάφραση από το συνημμένο γαλλικό υπηρεσιακό έγγραφο.

*Αθήνα, 27-11-09**Η μεταφράστρια Γ. ΠΑΛΛΑ.*